

SAJTÓKÖZLEMÉNY

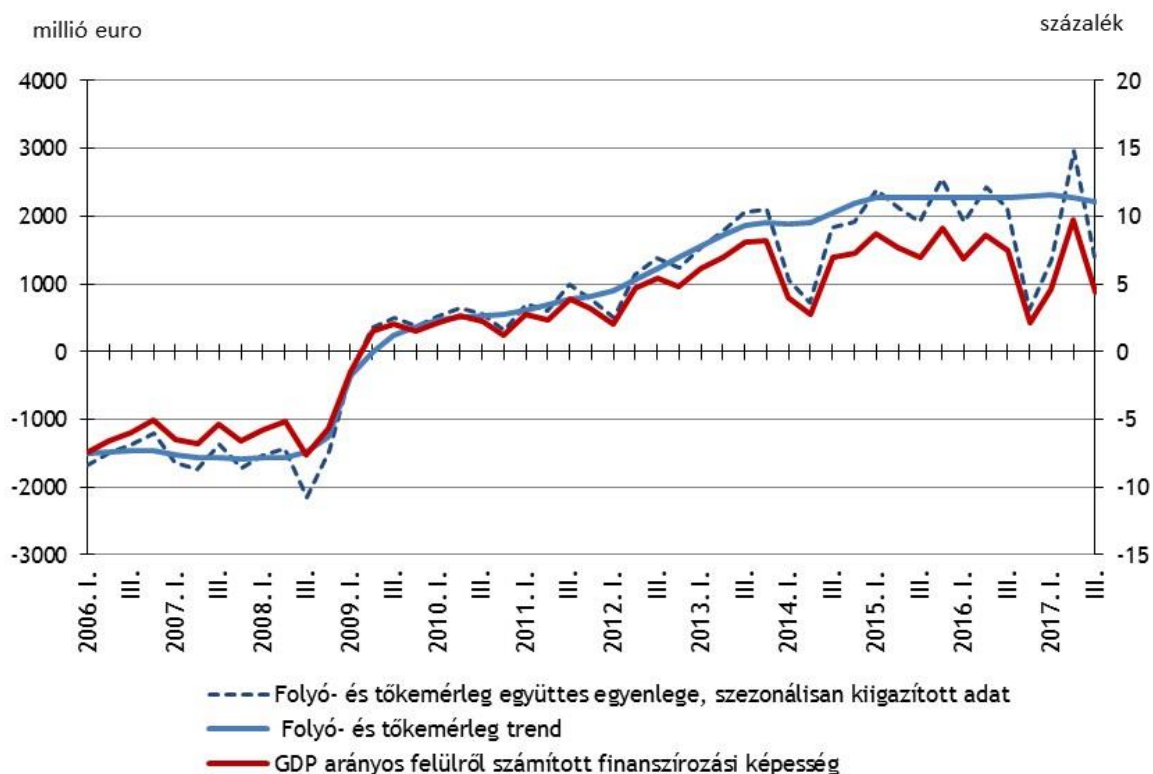
A fizetési mérleg alakulásáról

2017. III. negyedév

2017 III. negyedévében¹ a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) kiigazítás nélküli értéke 1103 millió euro (338 milliárd forint) volt. A szezonális hatások kiszűrésével a mutató 1372 millió euro (475 milliárd forint), a negyedéves GDP 4,4 %-a.

1. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely)
és a negyedéves GDP százalékában (jobb tengely)

¹ Az MNB a meghirdetett adatközzételési és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2017. december 21-én első alkalommal publikálja a 2017. III. negyedéves fizetési mérleg-statisztikákat, valamint revideálja a 2017 I-II. negyedéves adatokat.

1. táblázat

A fizetésimérleg-statisztika főbb aggregátumainak alakulása (millió euro)

	2016					2017			
	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	IV. n.év.	év	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	IV. n.év.
1. Folyó fizetési mérleg, egyenleg (1.A+1.B+1.C)	1 775	2 264	1 997	930	6 967	1 079	1 868	806	3 753
1.A. Áruk és szolgáltatások, egyenleg	2 689	3 419	3 115	2 251	11 474	2 178	3 188	2 236	7 603
Export	24 098	26 146	25 803	25 800	101 847	26 953	28 482	27 575	83 009
Import	21 409	22 727	22 688	23 549	90 373	24 774	25 294	25 338	75 406
1.A.a. Áruk	1 372	1 570	994	770	4 707	706	1 487	197	2 390
Export	19 376	20 626	19 794	20 392	80 188	21 783	22 913	21 341	66 037
Import	18 005	19 055	18 800	19 622	75 482	21 077	21 426	21 144	63 647
1.A.b. Szolgáltatások	1 317	1 848	2 121	1 481	6 767	1 472	1 701	2 039	5 213
Export	4 722	5 520	6 009	5 408	21 659	5 169	5 569	6 234	16 972
Import	3 405	3 671	3 888	3 927	14 892	3 697	3 868	4 195	11 760
1.B. Elsődleges jövedelmek, egyenleg	-461	-777	-736	-832	-2 806	-836	-1 245	-1 192	-3 274
1.B.1. Munkavállalók jövedelmei	770	737	719	732	2 959	706	704	700	2 109
1.B.2. Befektetések jövedelmei	-1 517	-1 853	-1 731	-1 985	-7 086	-1 813	-2 360	-2 184	-6 356
1.B.2.1. Közvetlentőke-befektetések jövedelmei	-1 073	-1 224	-1 361	-1 584	-5 242	-1 455	-1 740	-1 885	-5 080
1.B.2.2. Portfólióbefektetések jövedelmei	-407	-598	-342	-359	-1 706	-331	-588	-277	-1 196
1.B.2.3. Egyéb befektetések jövedelmei	-116	-98	-85	-91	-389	-73	-79	-69	-222
1.B.2.4. Tartalékeszközök jövedelmei	78	68	57	49	252	47	47	48	141
1.B.3. Egyéb elsődleges jövedelmek	286	339	276	421	1 322	271	411	291	974
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	286	339	276	421	1 322	271	411	291	974
1.C. Másodlagos jövedelmek, egyenleg	-453	-378	-382	-489	-1 701	-264	-75	-238	-577
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	-163	-121	-112	-202	-598	-41	190	18	166
2. Tökemérleg, egyenleg	110	67	-100	8	86	279	1 028	297	1 604
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	100	63	165	207	535	283	1 046	376	1 705
3. Pénzügyi mérleg (nettó követelés) (3.1.+3.2.+3.3.+3.4.+3.5.)	798	2 235	968	430	4 430	467	2 795	171	3 433
3.1. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	-213	660	-1 490	-870	-1 913	-455	791	-740	-405
3.1.ki Külföldön (nettó követelés)	-9 135	344	268	855	-7 669	2 474	1 054	569	4 097
3.1.1.ki Részeselek (nettó követelés)	-8 455	629	440	859	-6 527	2 245	752	563	3 559
3.1.1.1.ki Részvény és egyéb részeselek (nettó követelés)	-8 572	468	144	491	-7 468	2 027	700	179	2 907
3.1.1.2.ki Újrabefektetett jövedelem (nettó követelés)	117	161	295	368	940	218	52	383	652
3.1.2.ki Adósság típusú instrumentumok (nettó követelés)	-680	-285	-171	-4	-1 141	229	302	7	538
3.1.2.1.ki Követelések	-547	-67	-247	23	-838	334	280	21	634
3.1.2.2.ki Tartozások	134	218	-76	27	303	104	-22	14	96
3.1.be Magyarországon (nettó tartozás)	-8 922	-317	1 758	1 725	-5 756	2 929	263	1 309	4 501
3.1.1.be Részeselek (nettó tartozás)	-8 196	-852	5 536	1 975	-1 537	2 794	-121	2 469	5 142
3.1.1.1.be Részvény és egyéb részeselek (nettó tartozás)	-9 115	-467	3 855	223	-5 504	1 626	-426	303	1 503
3.1.1.2.be Újrabefektetett jövedelem (nettó tartozás)	919	-385	1 681	1 752	3 967	1 169	305	2 166	3 640
3.1.2.be Adósság típusú instrumentumok (nettó tartozás)	-726	536	-3 778	-250	-4 219	135	384	-1 160	-641
3.1.2.1.be Követelések	-429	694	-585	-1 367	-1 687	-349	196	45	-108
3.1.2.2.be Tartozások	-1 155	1 229	-4 363	-1 617	-5 906	-214	580	-1 115	-749
3.2. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	2 810	808	454	733	4 805	1 248	2 014	-243	3 019
3.2.k Követelések	260	598	2	122	981	834	791	147	1 773
3.2.t Tartozások	-2 550	-211	-451	-611	-3 823	-414	-1 223	390	-1 247
3.3. Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók (nettó követelés)	406	78	-70	-361	53	-515	27	-650	-1 137
3.3.k Követelések	-1 265	-885	-912	-1 058	-4 121	-1 020	-779	-1 290	-3 088
3.3.t Tartozások	-1 671	-963	-842	-698	-4 174	-505	-806	-640	-1 951
3.4. Egyéb befektetések (nettó követelés)	598	3 985	3 142	-140	7 584	222	298	2 720	3 241
3.4.k Követelések	2 313	3 006	1 091	-32	6 377	1 512	1 655	1 492	4 659
3.4.t Tartozások	1 715	-979	-2 051	108	-1 207	1 290	1 357	-1 228	1 418
3.5. Tartalékeszközök	-2 803	-3 296	-1 068	1 067	-6 100	-32	-336	-917	-1 285
Memorandum:									
Külfölddel szembeni finanszírozási képesség									
Felülről számított (folyó és tökemérleg)	1 886	2 331	1 898	938	7 053	1 358	2 896	1 103	5 357
Alulról számított (pénzügyi mérleg)	798	2 235	968	430	4 430	467	2 795	171	3 433
Eltérés (tévedések és kihagyások)	-1 088	-96	-930	-508	-2 623	-891	-101	-932	-1 924

2. táblázat

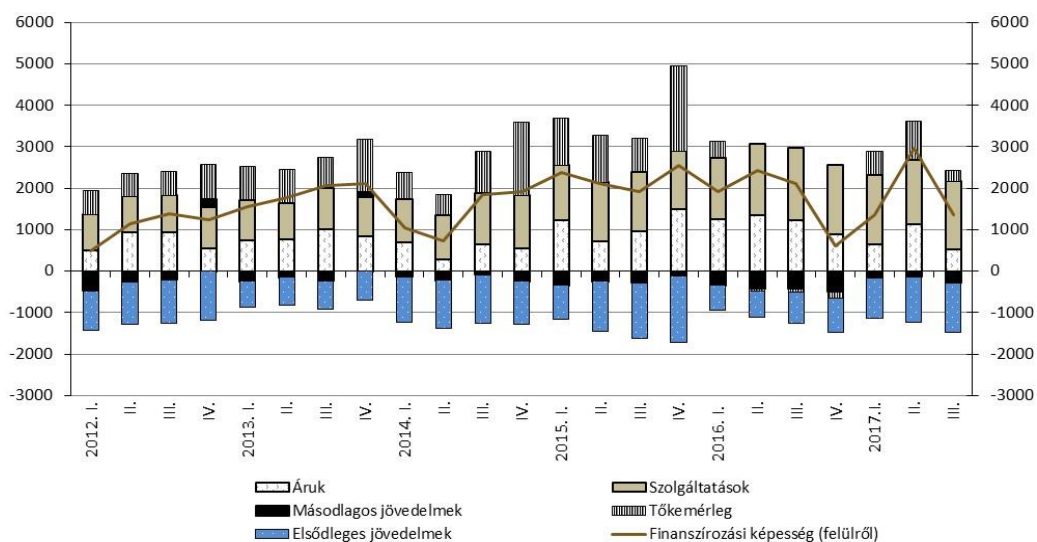
A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség alakulása²
(szezonálisan kiigazított adatok, millió euro)

	2016				2017		
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	2 712	3 183	2 940	2 636	2 222	2 919	2 081
1.1. Export	24 806	25 665	25 449	25 829	27 374	27 784	27 663
1.2. Import	22 193	22 352	22 649	22 999	25 160	25 231	25 461
1.1. Áruforgalom	1 247	1 342	1 239	876	638	1 130	524
1.1.1. Export	19 746	20 021	19 892	20 135	21 529	22 259	21 787
1.1.2. Import	18 497	18 661	18 870	19 256	21 317	21 271	21 359
1.2. Szolgáltatások	1 488	1 738	1 745	1 695	1 690	1 560	1 647
1.2.1. Utazás, egyenleg	770	801	784	803	810	805	820
bevétel	1 251	1 256	1 309	1 312	1 336	1 321	1 412
kiadás	495	461	492	501	514	544	565
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	775	928	950	912	890	815	839
bevétel	3 905	4 220	4 233	4 180	4 301	4 194	4 311
kiadás	3 307	3 288	3 323	3 200	3 426	3 437	3 489
2. Elsődleges jövedelmek	-604	-635	-751	-818	-978	-1 103	-1 204
3. Másodlagos jövedelmek	-340	-430	-423	-500	-159	-133	-276
4. Folyó fizetési mérleg	1 556	1 974	1 894	1 540	1 065	1 346	772
5. Tőkemérleg	396	-46	-94	-155	555	930	261
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	1 922	2 424	2 118	615	1 360	2 960	1 372

I. A külfölddel szembeni - felülről számított - nettó finanszírozási képesség összetevőinek 2017. harmadik negyedéves alakulása

2. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség alakulása (szezonálisan kiigazított adatok, millió euro)

² A szezonális kiigazításnál direkt kiigazítást alkalmazunk, ami azt jelenti, hogy az egyenlegek és aggregátumok időszora is közvetlenül kerül kiigazításra. Így azonban figyelembe kell venni, hogy a bevételek és kiadások szezonálisan igazított adatának különbsége nem kell, hogy egyenlő legyen az egyenlegek kiigazított adatával, továbbá az aggregátumok kiigazított értéke nem kell, hogy megegyezzen az összetevők kiigazított értékeinek összegével.

A külfölddel szembeni felülről számított nettó finanszírozási képesség összetevői közül az **áruforgalom** többlete a harmadik negyedévben a szezonális hatásoktól megtisztítva 524 millió euro volt, kisebb, mint a második negyedévben. A harmadik negyedéves export (21 787 millió euro) elmaradt az előző negyedévi szinttől, míg az import (21 359 millió euro) a szezonális hatásoktól megtisztítva meghaladta a második negyedéves szintet.

A **szolgáltatások** szezonálisan kiigazított bevételi többlete 1647 millió euro volt, ez magasabb az előző negyedévi értéknél. Ezen belül az utazások egyenlege 820 millió eurót tett ki úgy, hogy a bevételek (1412 millió euro) és a kiadások (565 millió euro) értéke is magasabb volt az előző negyedéves értéknél. Az utazáson kívüli szolgáltatásoknál a bevétel (4311 millió euro) és a kiadás is (3489 millió euro) is magasabb volt az előző negyedéves értéknél. Az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlege (839 millió euro) is magasabb az előző negyedévi értéknél.

A harmadik negyedévben az **elsődleges jövedelmek** szezonális hatásoktól megtisztított kiadási többlete (1204 millió euro) meghaladta az előző negyedéves értéket.

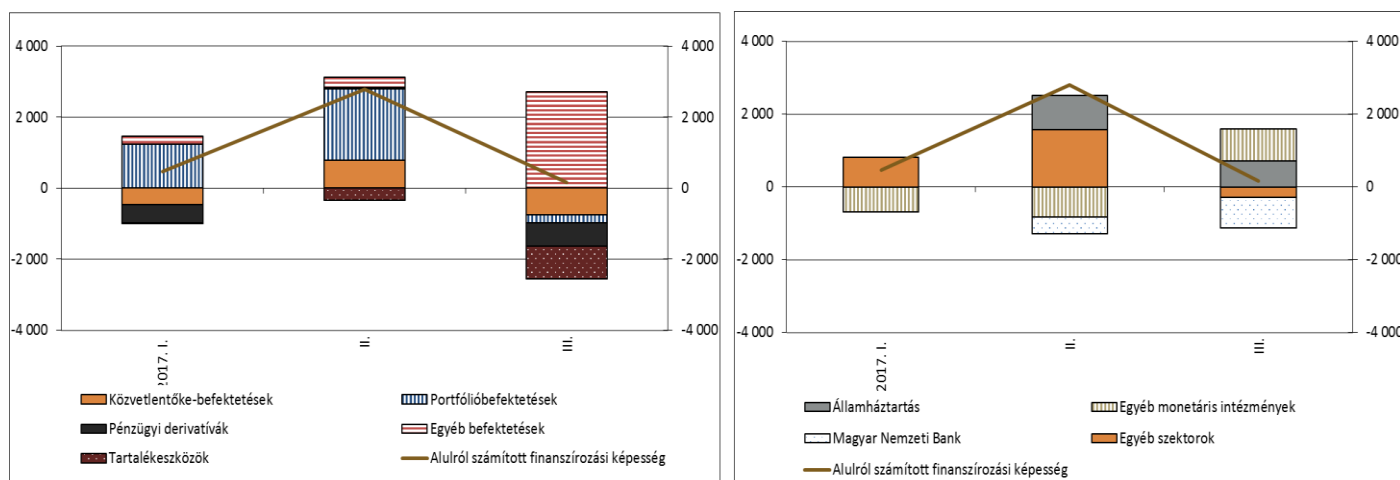
A **másodlagos jövedelmek** szezonálisan igazított kiadási többlete (276 millió euro) nagyobb, mint az előző negyedévben volt.

Az **EU-val kapcsolatos transzferek** kiigazított egyenlege a harmadik negyedévben 957 millió euro volt. Az egyes összetevők *kiigazítatlan értékét* illetően az elsődleges jövedelemként (termék- és termelési adók, támogatások) elszámolt tranzakciók egyenlege 291 millió euro volt, míg a másodlagos jövedelmeken belül elszámolt folyó transzferek 18 millió euro egyenleggel zártak. Az EU-tól kapott források tőketranszferként felhasznált értéke 376 millió eurót ért el.

II. Pénzügyi mérleg: a külfölddel szembeni - alulról számított - nettó finanszírozási képesség alakulása 2017. harmadik negyedévben³

3. ábra

A pénzügyi mérleg egyenlegének alakulása instrumentumonként és szektoronként (millió euro)

³ Az egyes befektetési kategóriák összefoglaló adatait lásd az 1. táblázatban.

A közvetlentőke-befektetéseken 2017 harmadik negyedévében 740 millió euro nettó forrásbeáramlás történt: a rezidensek befektetései külföldön 569 millió euróval (amelyből átfolyó tőke⁴ 213 millió euro volt), míg a külföldiek befektetései Magyarországon 1309 millió euróval nőttek (amelyből átfolyó tőke 213 millió euro volt).

A rezidensek külföldön történő befektetésein belül a részvény és egyéb részesedést érintő befektetések 179 millió euróval, az újrabefektetett jövedelmek 383 millió euróval növelték a külföldi befektetések értékét a harmadik negyedévben. A részvénybefektetéseken belül kiugró osztalék⁵ miatt elszámolt tőke kivonás 3 millió euro volt. Az adósság típusú instrumentumok egyenlege 7 millió euro nettó követelésnövekedést mutatott.

A külföldiek magyarországi befektetéseinél a részvény és egyéb részesedést érintő befektetések 303 millió euróval, az újrabefektetett jövedelmek 2166 millió euróval növelték a külföldiek befektetéseinek értékét. (A részvénybefektetésekből a kiugró osztalék miatt elszámolt tőke kivonás értéke 54 millió euro volt.) Az adósság típusú instrumentumok egyenlege 1160 millió euro nettó tartozás csökkenés volt.

A portfólióbefektetések egyenlege összességében 243 millió euro forrásbeáramlást mutatott (nettó követelés csökkenés), amely mögött a követelések 147 millió eurós növekedése és a tartozások 390 millió eurós növekedése áll.

Az egyéb befektetések egyenlege összességében 2720 millió euro forráskiáramlást mutatott (nettó követelés növekedés). A követelések 1492 millió euróval nőttek, ugyanakkor a tartozások 1228 millió euróval csökkentek. A harmadik negyedévben az EU-transzferek eredményszemléletű elszámolásával összefüggő követelés növekedés 17 millió euro volt, az EU-val szembeni tartozások pedig 414 millió euróval csökkentek.

III. A tartalékok, adósságállomány alakulása

2017. szeptember végén a jegybanki tartalékok értéke 22,2 milliárd euro volt. A közvetlentőke-befektetésen belül elszámolt adósságot nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2017. szeptember végén 16,9 milliárd euro (az utolsó négy negyedéves GDP arányában 14,1 %) volt. Az EU-transzferek eredményszemléletű elszámolása miatti, EU-val szembeni nettó követelésállomány 2,9 milliárd eurót tett ki: a követelések állománya 3,0 milliárd, míg a tartozásoké 0,1 milliárd euro volt.

⁴ Az MNB honlapján elérhetőek egy [táblázatban](#) összefoglalva az átfolyó tőke és eszközportfólió átrendezéshez tartozó tranzakciók, illetve a megtisztított közvetlentőke-befektetés adatok.

⁵ A kiugró osztalékokat a BPM6 módszertan szerint nem osztalékként, hanem tőke kivonásként kell elszámolni. Kiugró osztaléknak az eredménytartalékból, (a korábbi időszakok terhére) megszavazott osztalékokat tekintjük. A kiugró osztalékként elszámolt tőke kivonás értékét a részvénybefektetéseken belül elkülönítve közzétesszük az MNB honlapján az [FDI aggregátumokat](#) részletező fájlokban a befektetés iránya szerinti oldalakon.

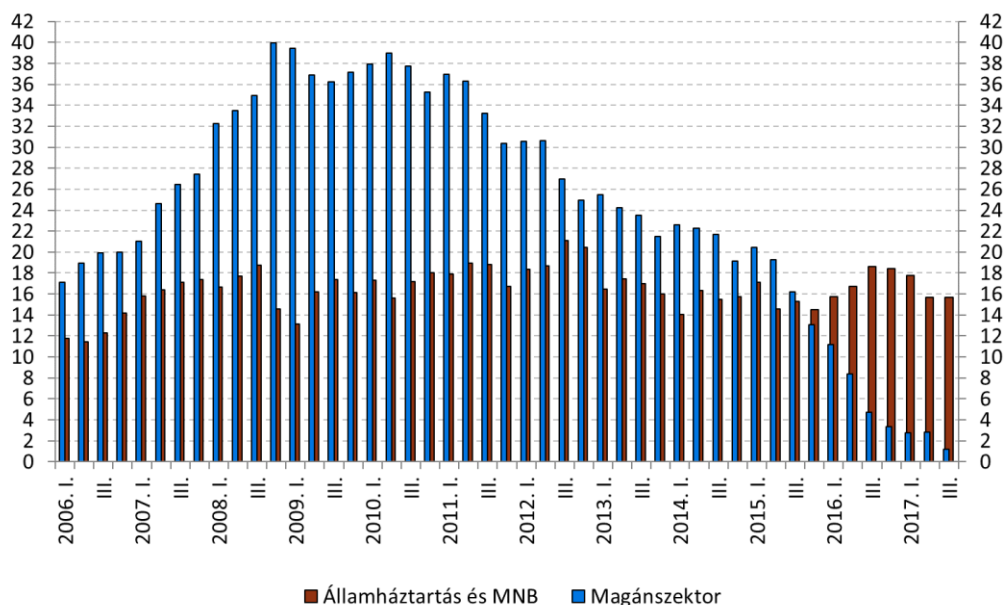
3. táblázat

Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya, az időszakok végén (millió euro)⁶

	2016				2017		
	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	IV. n.év.	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.
Követelések	127 530	130 451	125 742	118 664	123 298	124 345	123 682
3.1.k Közvetlentőke-befektetés	63 209	64 702	60 193	50 546	53 180	53 901	53 867
3.2.k Portfólióbefektetés	8 391	8 997	9 214	9 594	10 731	11 347	11 555
3.3.k Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók	3 699	4 173	3 720	4 894	4 109	3 566	2 803
3.4.k Egyéb befektetések	24 680	27 795	28 955	29 245	30 880	32 069	33 231
ebből: eredményszámléletű EU-transzfer elszámolás miatt	3 333	3 371	2 515	1 488	1 435	2 974	2 969
3.5.k Tartalékeszközök	27 551	24 785	23 661	24 384	24 398	23 461	22 226
Tartozások	202 735	201 911	201 811	195 755	198 808	198 076	197 924
3.1.t Közvetlentőke-befektetés	109 001	109 430	110 381	102 737	105 045	104 677	105 367
3.2.t Portfólióbefektetés	47 633	46 964	48 188	49 202	48 682	47 809	48 593
3.3.t Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók	1 851	2 112	1 769	1 797	1 655	1 550	1 572
3.4.t Egyéb befektetések	44 250	43 406	41 472	42 020	43 427	44 040	42 391
ebből: eredményszámléletű EU-transzfer elszámolás miatt	1 122	1 073	273	567	629	516	109
Nettó követelések	-75 205	-71 460	-76 069	-77 092	-75 510	-73 730	-74 242
ebből: eredményszámléletű EU-transzfer elszámolás miatt	2 211	2 298	2 242	920	806	2 458	2 860
Memorandum:							
Bruttó külföldi adósság (közvetlentőke-befektetés adósság nélkül)	81 047	79 936	78 442	78 181	79 370	78 029	76 294
Államháztartás és Magyar Nemzeti Bank	46 135	44 312	43 954	43 891	43 025	41 481	39 974
Egyéb monetáris intézmények és Egyéb szektorok	34 912	35 624	34 488	34 290	36 346	36 547	36 320
Nettó külföldi adósság (közvetlentőke-befektetés adósság nélkül)	26 924	25 055	23 347	21 793	20 554	18 566	16 873
Államháztartás és Magyar Nemzeti Bank	15 748	16 700	18 602	18 414	17 762	15 712	15 695
Egyéb monetáris intézmények és Egyéb szektorok	11 176	8 356	4 744	3 379	2 792	2 854	1 178

4. ábra

Magyarország nettó adósságállománya (FDI adósság típusú instrumentumok nélkül), az időszakok végén (milliárd euro)

⁶ A külfölddel szembeni követelések és tartozások a nem rezidensekkel szembeni összes pénzügyi követelést és tartozást tartalmazzák, míg a külfölddel szembeni adósságnak a *tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések*, valamint a *pénzügyi derivatíva* instrumentumok nem részei.

IV. Az adatrevíziók alakulása a felülvizsgált időszakban

A 2017. decemberi publikációban a fizetésimérleg-statisztikák normál revíziós időszaka 2017 I. és II. negyedévére nyúlik vissza. Az 4-5. táblázatban bemutatjuk a 2017. szeptemberben publikált 2017. I. és II. negyedéves adatokhoz viszonyított elmozdulásokat. Az adatrevíziók mögött a vállalatok módosított adatszolgáltatásai állnak.

4. táblázat

A fizetési mérlegben bekövetkezett változások az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül, millió euro)

	2017. I. n.év.	2017. II. n.év.
1. Áruk	0	0
2. Szolgáltatások	-2	-1
3. Elsődleges jövedelmek	-3	5
4. Másodlagos jövedelmek	131	114
I. Folyó fizetési mérleg (1+2+3+4)	126	118
II. Tőkemérleg	142	-344
III. Pénzügyi mérleg (5+6+7+8)	225	317
5. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	-142	137
Közvetlentőke-befektetések külföldön (nettó követelés)	8	2
Részesedések	0	2
Adósság típusú instrumentumok	8	-1
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon (nettó tartozás)	150	-135
Részesedések	-19	49
Adósság típusú instrumentumok	169	-184
6. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	0	0
Követelések	0	0
Tartozások	0	0
7. Pénzügyi derivatívák (nettó követelés)	-8	44
8. Egyéb befektetések (nettó követelés)	375	137
Követelések	340	57
Tartozások	-34	-79
IV. Tévedések és kihagyások egyenlege	-43	543

5. táblázat

Az állományok és néhány makrogazdasági mutató változása az előző publikációhoz képest
(SCV-k nélkül, millió euro)

	2017. I. n.év.	2017. II. n.év.
1. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	-390	-252
Közvetlentőke-befektetések külföldön (nettó követelés)	0	3
Részesedések	-11	-8
Adósság típusú instrumentumok követelés	23	27
Adósság típusú instrumentumok tartozás	12	15
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon (nettó tartozás)	390	255
Részesedések	-24	31
Adósság típusú instrumentumok követelés	243	214
Adósság típusú instrumentumok tartozás	657	439
2. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	0	0
Követelések	0	0
Tartozások	0	0
3. Pénzügyi derivatívák (nettó követelés)	0	0
4. Egyéb befektetések (nettó követelés)	464	606
Követelések	401	462
Tartozások	-63	-144
Bruttó adósság*	-63	-144
Nettó adósság*	-464	-606
Áruforgalmi mérleg egyenlege a GDP százalékában	0,0%	0,0%
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	0,5%	0,4%
Bruttó adósság a GDP százalékában*	-0,1%	-0,1%
Nettó adósság a GDP százalékában*	-0,4%	-0,5%

*közvetlentőke-befektetés adósság típusú instrumentumok nélkül.

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően – a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák.

Az MNB a KSH-val együtt a 2017. évi januári, illetve a 2017. I. negyedéves tárgyidőszaki adatok közlésétől kezdve a Demetra programról egységesen áttért az Európai Központi Bankok Rendszere és az Európai Statisztikai Rendszer által támogatott JDemetra+ szoftver alkalmazására a szezonálisan kiigazított adatok előállításánál. Az Európai Központi Bankok Rendszere tagjaként az MNB egyik kiemelt célja az, hogy a lehető legjobb minőségű, és a más tagországok által előállított és közölt statisztikai adatokkal összehasonlítható szezonálisan kiigazított adatokat állítson elő.

Az új szoftver bevezetése nem befolyásolja az idősorok felhasználhatóságát, értelmezhetőségét, az interpretációt, a publikálási gyakorlatot, az alkalmazott módszer továbbra is a TRAMO/SEATS marad. Az eljárásba beépített számos új statisztikai tesztnek, diagnosztikának köszönhetően azonban magasabb minőségű szezonálisan kiigazított adatokat tudunk szolgáltatni a felhasználók számára.

Az MNB 2018. március 23-án teszi közzé a 2017. IV. negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat és revideálja a 2015., 2016. éves és a 2017. I-III. negyedéves adatokat.

Részletes táblázatok: [Táblakészlet](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani anyagok](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel: 428-2750

Fax: 429-8000

E-mail: sajto@mnbb.hu